

Yttrande över "Samråd om EU:s sociala klimatfond, den sociala klimatplanen och regeringens förslag om en riktad elbilspremie"

Bakgrund

Boverket deltog i Regeringskansliets samråd om EU:s sociala klimatfond, den sociala klimatplanen och regeringens förslag om en riktad elbilspremie den 4 november 2024.

Vid samrådet presenterades fondens regelverk och Konjunkturinstitutets rapport "Effekter av prishöjningar med anledning av införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem" som underlag till den sociala klimatplanen och regeringens förslag att avgränsa planen till att endast omfatta en riktad elbilspremie.

De frågor Regeringskansliet särskilt ville ha synpunkter på var:

- Vad är er bild av de sociala konsekvenser som höjda bränsle- eller energipriser till följd av ETS2 kan leda till, i olika delar av Sverige? Hur stämmer den överens med Konjunkturinstitutets analys?
- Hur väl svarar en riktad elbilspremie mot dessa konsekvenser? Hur kan elbilspremien utformas för att bli så effektiv som möjligt och stödja de aktuella målgrupperna?

Regeringskansliet öppnade även upp för andra medskick för framtagandet av den sociala klimatplanen. Skriftliga synpunkter efter mötet kan lämnas senast den 22 november 2024.

Boverkets synpunkter

Boverkets synpunkter avgränsas till ett medskick för framtagandet av den sociala klimatplanen.

Medskicket är att den sociala klimatplanen bör breddas till att även omfatta energieffektivisering av byggnader som använder fossila bränslen för uppvärmning.

Byggnader med olja och gas har generellt sämre energiprestanda och hushåll med låga inkomster

Konjunkturinstitutets analys visar att ca 100 000 hushåll i småhus bedöms vara energifattiga och att bland de energifattiga är hushåll med olje- eller gasuppvärmda hus, äldre personer och boende på landsbygd överrepresenterade.

Boverkets analyser av energideklarerade flerbostadshus (som genomförts av RISE) visar ett liknande resultat. Inkomsterna bland boende i flerbostadshus är generellt lägre i byggnader med dålig energiprestanda. De drygt 2 000 flerbostadshus som använder olja eller gas som huvudsakligt bränsle för uppvärmning återfinns i byggnaderna med sämst energiprestanda. Ytterligare knappt 2 000 av de energideklarerade flerbostadshusen använder olja eller gas för uppvärmning i någon form, men inte som huvudsakligt bränsle.

Även i energideklarerade lokalbyggnader och småhus återfinns byggnader som använder olja och gas för uppvärmning bland de med sämst energiprestanda.

Krav i EPBD att energieffektivisera byggnader med sämst energiprestanda

Det omarbetade direktivet (EU) 2024/1275 om byggnaders energiprestanda (EPBD) ställer krav på att de 26 procent sämsta lokalbyggnaderna ska energieffektiviseras till ett visst gränsvärde till 2033. Enligt Boverkets preliminära beräkningar kommer ca 22 600 av lokalbyggnaderna med sämst energiprestanda att omfattas av kravet till 2033. Av dessa använder ca 3 200 byggnader olja eller gas som huvudsakligt bränsle för uppvärmning.

För bostadsbyggnader är kravet i EPBD att den genomsnittliga energiprestandan ska förbättras med en viss procentsats till 2030 och 2035. Direktivet ställer också krav på att övervägande del (55 procent) av den totala energieffektiviseringen ska ske i bostadsbyggnader med sämst energiprestanda (de 43 procent sämsta).

Kraven på Sverige som medlemsland att energieffektivisera byggnader till 2030, 2033 och 2035 kommer därmed till övervägande del att omfatta både lokalbyggnader och bostadsbyggnader med sämst energiprestanda och där byggnader som använder fossila bränslen för uppvärmning återfinns.

Krav i EPBD att tillhandahålla lämplig finansiering

EPBD ställer samtidigt krav på medlemsländerna att tillhandahålla tekniskt stöd och lämplig finansiering för att genomföra den energieffektivisering som direktivet kräver. Medlemsländerna uppmanas också att använda de fonder som EU ställer till förfogande, bland annat den sociala klimatfonden.

Även om användandet av fossila bränslen för uppvärmning av byggnader är lågt i Sverige jämfört med andra EU-länder, och andelen energifattiga i byggnadsbeståndet bedöms vara låg jämfört med andelen energifattiga inom området vägtransport, kan det finnas en fördel i att bredda den sociala klimatplanen till att även omfatta energieffektivisering av byggnader som använder fossila bränslen. Medel från den sociala klimatfonden skulle kunna vara ett bidrag till

den finansiering som kommer att krävas för energieffektivisering av befintliga byggnader i Sverige under de närmaste åren.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit nationalekonom Linda Nyström. I den slutliga handläggningen har också stf. rättschef Anette Martinsson, enhetschef Joacim Möhlnhoff och enhetschef Lena Hagert Pilenås deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Linda Nyström
nationalekonom

Kopia till:

kn.kl@regeringskansliet.se

petter.troedsson@regeringskansliet.se